

**UCHWAŁA NR VIII/51/2024
RADY GMINY W CZARNOCINIE**

z dnia 8 listopada 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy
Czarnocin na lata 2024- 2029**

Na podstawie art. 18. ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz. u. 2024. 1465) oraz art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity- Dz. U. 2024. 1283) Rada Gminy uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarnocin na lata 2024-2029 stanowiącą załącznik Nr. 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr LI/309/2018 Rady Gminy w Czarnocinie z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarnocin na lata 2018- 2023.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Sebastian Wojas

***Strategia Rozwiązywania
Problemów Społecznych
Gminy Czarnocin na lata
2024 -2029***

Spis treści:

ROZDZIAŁ I

Charakterystyka Gminy.

1. Położenie geograficzne
2. Ludność
3. Struktura gruntów
4. Ochrona zdrowia
5. Szkolnictwo
6. Kultura
7. Sport
8. Bezpieczeństwo publiczne.

ROZDZIAŁ II

Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej.

ROZDZIAŁ III

1. Podstawowe założenia strategii na lata 2024-2029.
2. Dokumenty strategiczne istotne dla rozwoju gminy.

ROZDZIAŁ IV

Analiza SWOT

Wizja gminy

Cele operacyjne i cele szczegółowe

Monitoring strategii

Źródła finansowania

Wstęp

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Analizując problemy, podjęto próbę zidentyfikowania ich przyczyn. Ułatwiło to sformułowanie celów strategicznych dla poszczególnych obszarów problemowych.

Aktualnie obowiązujący dokument dotyczący rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Czarnocin został przyjęty Uchwałą Nr LI/309/2018 w dniu 7 lutego 2018 r. do realizacji na lata 2018-2023. Ponieważ część zadań przyjętych do realizacji uległa dezaktualizacji wobec zmieniającej się sytuacji społecznej Gminy od 2018 r. do chwili obecnej, w związku z powyższym dokonano aktualizacji Strategii w oparciu o aktualną diagnozę sytuacji społecznej Gminy.

Prezentowany dokument jest zaktualizowaną wersją poprzedniego opracowania. Aktualizacja wynika ze zmieniających się potrzeb oraz problemów społecznych i uczestnictwa gminy w Narodowej Strategii Integracji Społecznej, Strategii Rozwoju Kraju, Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, Strategii Rozwoju Powiatu Kazimierskiego, Strategii Rozwoju Gminy Czarnocin 2015-2024 oraz w Programie Rewitalizacji Gminy Czarnocin na lata 2024 – 2030.

Podstawą opracowania tego dokumentu były dane pozyskane z poszczególnych Referatów Urzędu Gminy w Czarnocinie, dodatkowo od Dyrektorów Szkół z terenu Gminy Czarnocin, Powiatowego Urzędu Pracy w

Kazimierzy Wielkiej, Komendy Powiatowej Policji w Kazimierzy Wielkiej, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS”. Przedstawiciele w/w instytucji wypowiadali się o problemach społeczności lokalnej. W ten sposób umożliwiono partycypację społeczną i bezpośredni wpływ ludzi na swoje sprawy.

ROZDZIAŁ I.

Charakterystyka Gminy

Położenie geograficzne.

Gmina Czarnocin położona jest w południowo-wschodniej części Województwa Świętokrzyskiego, w powiecie kazimierskim.

Gmina położona jest na styku Garbu Wodzisławskiego oraz Płaskowyżu Proszowickiego; sąsiaduje z 6 gminami:

- Pińczów,
- Działoszyce,
- Skalmierz,
- Kazimierza Wielka,
- Opatowiec ,
- Złota.

Czarnocin jest gminą typowo rolniczą, prawie cała jej powierzchnia (82,3 %) przeznaczona jest pod uprawy rolnicze. Dobre gleby pozwalają na uprawę warzyw, owoców, zbóż, rzepaku, ziemniaków, kukurydzy, buraków cukrowych, tytoniu, a w ostatnich latach coraz częściej zdrowej żywności. Sytuacja gospodarcza, a tym samym i społeczna, jest w dużym stopniu uzależniona od warunków panujących w sferze rolnictwa. Większość ludności zatrudniona jest w rolnictwie i z tego źródła się utrzymuje. Tylko stosunkowo niewielka część ludności zatrudniona jest poza rolnictwem. Społeczność gminy zmagą się z typowymi problemami, charakterystycznymi dla miejscowości z terenów

rolniczych , tj. ukrytym bezrobociem, słabym dostępem do służb publicznych i uzależnieniem od czynników wpływających na zmiany w sektorze rolniczym.

Powierzchnia terenu Gminy wynosi 6 956 ha.

Administracyjnie gmina wchodzi w skład powiatu kazimierskiego i województwa świętokrzyskiego.

Gmina składa się z niżej wymienionych 24 sołectw:

- | | |
|---------------------------------|---------------------------|
| 1. Sołectwo Cieszkowy | 13. Sołectwo Opatkowiczki |
| 2. Sołectwo Mękarzowice | 14. Sołectwo Dębiany |
| 3. Sołectwo Soboszków | 15. Sołectwo Stradów |
| 4. Sołectwo Bieglów | 16. Sołectwo Turnawiec |
| 5. Sołectwo Kolosy | 17. Sołectwo Czarnocin |
| 6. Sołectwo Zagajów | 18. Sołectwo Michałowice |
| 7. Sołectwo Ciuślice | 19. Sołectwo Sokolina |
| 8. Sołectwo Krzyż | 20. Sołectwo Mikołajów |
| 9. Sołectwo Będziaki | 21. Sołectwo Charzowice |
| 10. Sołectwo Małżyce | 22. Sołectwo Stropieszyn |
| 11. Sołectwo Koryto | 23. Sołectwo Swoszowice |
| 12. Sołectwo Zagaje Stradowskie | 24. Sołectwo Miławczyce |

2. Ludność.

Tab. 1 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych gminy w latach 2021 - 2023

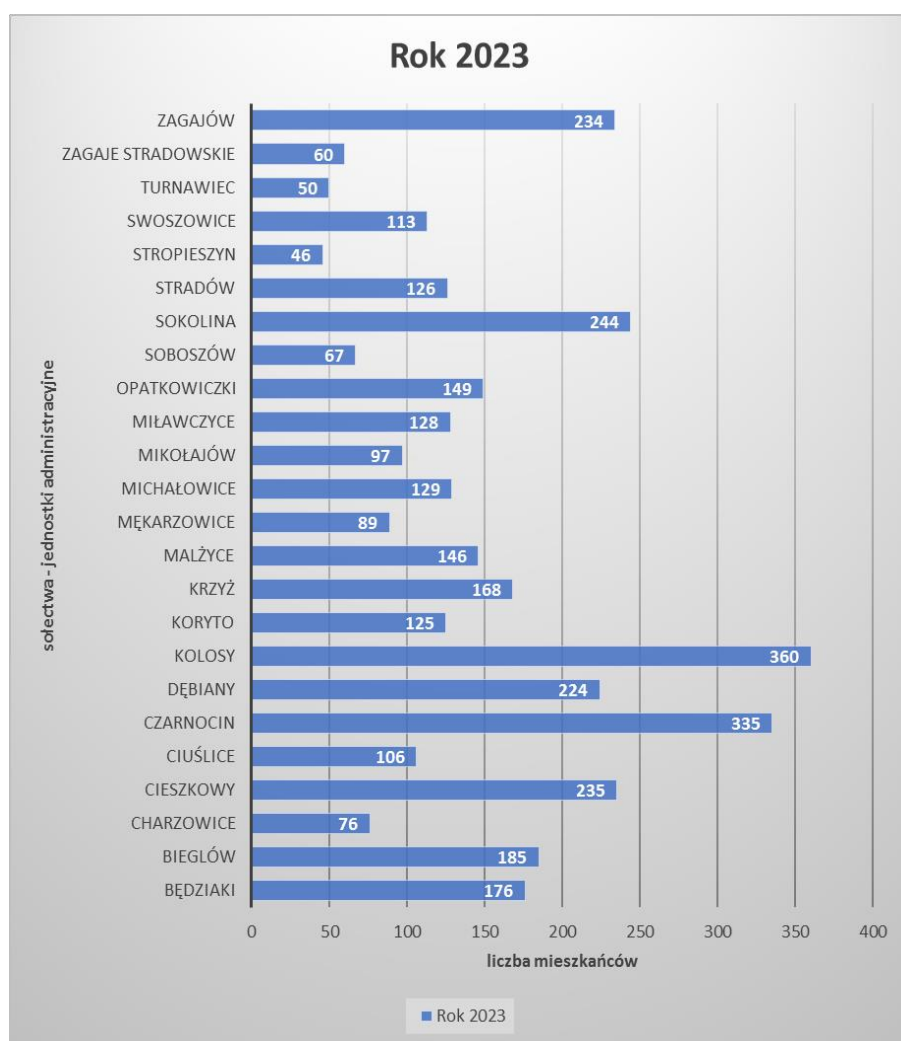
Miejscowość	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Będziaki	181	182	176
Bieglów	182	185	185
Charzowice	81	78	76

Cieszkowy	243	240	235
Ciuślice	110	106	106
Czarnocin	345	339	335
Dębiany	231	229	224
Kolosy	373	368	360
Koryto	127	127	125
Krzyż	162	160	168
Malżyce	147	149	146
Mękarzowice	91	91	89
Michałowice	129	129	129
Mikołajów	103	100	97
Milawczyce	132	130	128
Opatkowiczki	154	151	149
Soboszów	65	67	67
Sokolina	243	243	244
Stradów	129	127	126
Stropieszyn	58	50	46
Swoszowice	120	114	113
Turnawiec	57	54	50

Zagaje Stradowskie	61	58	60
Zagajów	229	231	234

Źródło: Dokumentacja Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy w Czarnocin

Wykres nr 1 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych gminy w 2023 roku.



Tab. 2 Liczba mieszkańców w rozbiu na płeć

Miejscowość	Rok 2023	Kobiety	Mężczyźni
Będziaki	176	89	87
Bieglów	185	90	95
Charzowice	76	24	52
Cieszkowy	235	116	119
Ciuślice	106	57	49
Czarnocin	335	167	168
Dębiany	224	113	111
Kolosy	360	172	188
Koryto	125	60	65
Krzyż	168	83	85
Małżyce	146	72	74
Mękarzowice	89	42	47
Michałowice	129	65	64
Mikołajów	97	46	51
Miławczyce	128	69	59
Opatkowiczki	149	80	69
Soboszów	67	39	28
Sokolina	244	128	116
Stradów	126	67	59

Stropieszyn	46	27	19
Swoszowice	113	54	59
Turnawiec	50	21	29
Zagaje Stradowskie	60	32	28
Zagajów	234	117	117

Źródło: Dokumentacja Referatu Organizacyjnego i spraw obywatelskich Urzędu Gminy w Czarnocinie.

Z powyższej tabeli wynika, że udział kobiet i mężczyzn w populacji Gminy Czarnocin jest porównywalny. W 12 sołectwach przeważa w populacji liczba mężczyzn, zaś w 11 sołectwach przeważa liczba kobiet, w jednym sołectwie liczba kobiet i mężczyzn jest taka sama.

Wykres nr 2



Struktura ludności przedstawia się następująco:

Tab.3 Struktura ludności.

Rok	wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Ogółem
2021	564	2256	933	3753
2022	569	2209	930	3708
2023	564	2168	936	3668

Źródło: Dokumentacja Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy w Czarnocinie.

Powyższa tabela obrazuje, że stan ludności w gminie maleje. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się na tym samym poziomie, natomiast w wieku produkcyjnym spada, w wieku poprodukcyjnym utrzymuje się na podobnym poziomie. Zatem wynika z tego, że rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

Tab. 4 Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci na dzień 31.12. 2023r.

Wiek	0-2		3		4 -5		6		7		8 – 12		13 -15		16 -17	
Płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
liczba	39	45	21	15	34	26	15	16	17	9	72	84	54	56	32	29

Wiek	18		19-65		19-60	Pow.65	Pow.60
Płeć	M	K	M	K	M	M	K
liczba	15	15	1208	978	331	557	

Źródło: Dokumentacja Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy w Czarnocinie

Tab. 5 Zgony w latach 2021-2023

Liczba zgonów w poszczególnych grupach wiekowych										
Rok	0-10 lat	11-20 lat	21-30 lat	31-40 lat	41-50 lat	51-60 lat	61-70 lat	71-80 lat	Powyżej 80 lat	Ogółem
2021	0	0	1	1	1	6	10	12	37	68
2022	0	0	0	1	1	1	16	15	32	66
2023	0	0	1	0	4	3	11	16	22	57

Źródło: Dokumentacja Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy w Czarnocinie

Tab. 6. Ruch naturalny i migracyjny na terenie gminy w 2023r.

Miejscowość	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Różnica	Liczba zameldowań	Liczba wymeldowań	Różnica
Będziaki	0	3	-3	6	12	-6
Bieglów	2	2	0	3	3	0
Charzowice	0	1	-1	0	3	-3
Cieszkowy	1	3	-2	2	8	-6
Ciuślice	1	3	-2	5	5	0
Czarnocin	2	6	-4	4	8	-4
Dębiany	0	1	-1	0	5	-5
Kolosy	3	10	-7	8	18	-10
Koryto	1	3	-2	3	6	-3
Krzyż	1	1	0	11	3	8
Małżyce	1	4	-3	2	5	-3
Mękarzowice	0	2	-2	2	4	-2

Michałowice	1	1	0	2	2	0
Mikołajów	1	2	-1	2	5	-3
Miławyce	1	1	0	3	5	-2
Opatkowiczki	0	0	0	0	2	-2
Soboszów	0	0	0	0	0	0
Sokolina	1	3	-2	6	5	1
Stradów	0	2	-2	5	6	-1
Stropieszyn	0	1	-1	0	4	-4
Swoszowice	0	1	-1	3	4	-1
Turnawiec	0	1	-1	0	4	-4
Zagaje Stradowskie	0	4	-4	6	6	0
Zagajów	2	2	0	9	6	3
Ogółem	18	57	-39	82	129	-47

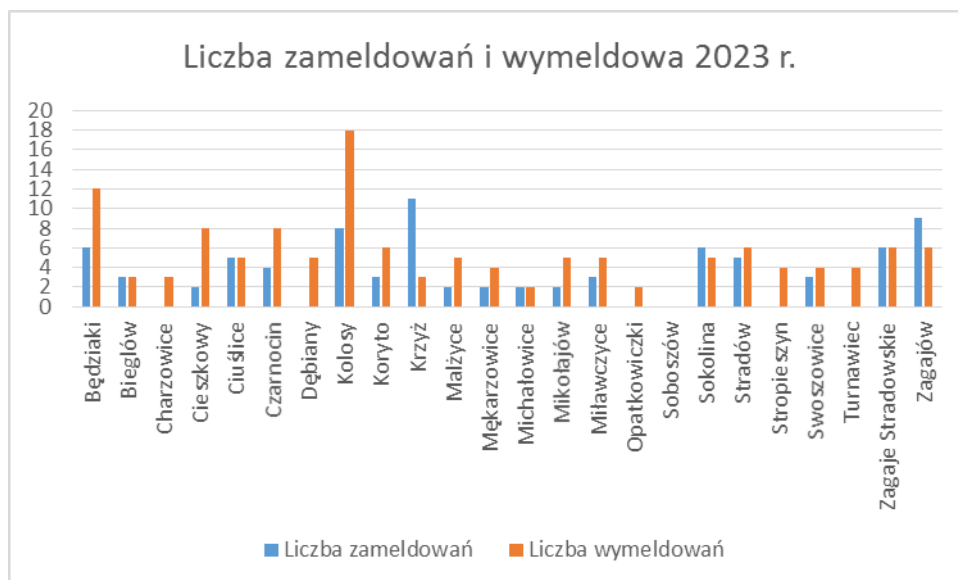
Źródło: Dokumentacja Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy w Czarnocinie.

Wykres nr 3



Powyższe zestawienie pokazuje wysoki ujemny przyrost naturalny. Liczba zgonów znacznie przewyższa liczbę urodzeń.

Wykres nr 4



Tab. 7 Struktura wiekowa mieszkańców gminy w 2023 r.

Grupa wiekowa	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	39	45	84
3	21	15	36
4-5	34	26	60
6	15	16	31
7	17	9	26
8-12	72	84	156
13-15	54	56	110
16-17	32	29	61
18	15	15	30
Wiek produkcyjny	1198	970	2168

Z powyższego zestawienia wynika, że w 2023 r. 59,11 % ogółu mieszkańców stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, 25,52 % w wieku poprodukcyjnym, a 15,38 % osoby w wieku przedprodukcyjnym.

3. Struktura gruntów.

Tab. 8 Struktura gruntów gminy w 2023 roku.

Ogółem powierzchnia	6 956 ha
użytki rolne	6 530 ha
grunty orne	5 741 ha
łąki	461 ha
pastwiska	88 ha
sady	240 ha
lasy i grunty leśne	165 ha
wody	26 ha
pozostałe tereny	235 ha

Źródło: Na podstawie zestawienia gruntów z systemu EWOPIS7 – "Wersja dla Urzędu Gminy w Czarnocinie".

Gmina Czarnocin ma charakter typowo rolniczy. Użytki rolne stanowią 93,88 % ogólnej powierzchni gminy.

Ze względu na bardzo wysoką jakość gleb i korzystne warunki klimatyczne prawie cała powierzchnia znajduje się w zasięgu upraw rolniczych. Często jest uprawa ziemniaków, kukurydzy, buraka cukrowego oraz innych roślin o dużych wymaganiach klimatycznych i glebowych. Płaskie, wilgotne dna dolin są zajęte przez łąki i pastwiska, na ogół dobrej jakości. Na terenie gminy, znaczną część gruntów stanowią sady i obszary leśne.

4. Ochrona zdrowia

Zabezpieczenie medyczne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Czarnocin, zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Czarnocinie.

W placówce funkcjonuje poradnia ogólna i gabinet stomatologiczny. Ośrodek wyposażony jest w aparat EKG, Glukometr, Ostoskop, Zestaw Ambu.

Zabezpieczenie medyczne dla mieszkańców gminy w zakresie ratownictwa medycznego zapewnia Kazimierska Filia Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach.

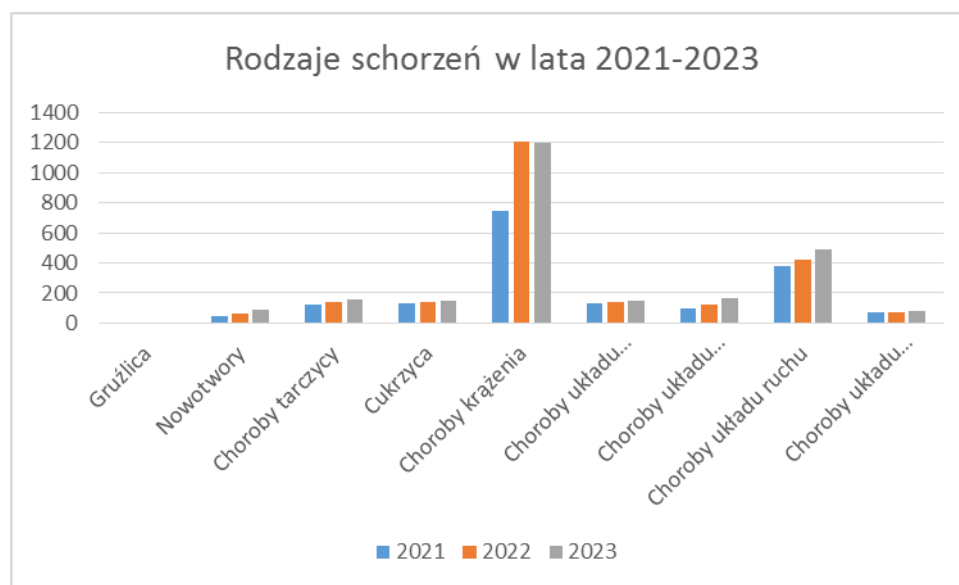
Tab. 9 Pacjenci objęci podstawową opieką lekarską wg schorzeń w latach 2021-2023

		Liczba pacjentów objętych opieką lekarską wg schorzenia.		
Lp	Rodzaj schorzenia	2021	2022	2023
1.	Gruźlica	0	0	0
2.	Nowotwory	46	66	87
3.	Choroby tarczycy	126	137	153
4.	Cukrzyca	134	143	145
5.	Choroby krążenia	748	1205	1195
6.	Choroby układu oddechowego	128	138	152
7.	Choroby układu pokarmowego	96	125	165
8.	Choroby układu ruchu	376	421	493
9.	Choroby układu	75	72	80

	moczowego			
--	-----------	--	--	--

Źródło: Dokumentacja NZOZ w Czarnocinie

Wykres nr 5



Jak wynika z powyższego zestawienia największy wzrost objętych podstawową opieką lekarską nastąpił w grupie pacjentów z chorobami nowotworowymi, chorobami tarczycy, a także chorobami układu krążenia oraz chorobami układu ruchu. Nie odnotowuje się znacznego spadku zachorowań w analizowanej grupie pacjentów.

Najwięcej w 2023 r. było chorujących na choroby układu krążenia, układu ruchu i układu pokarmowego.

Tab.10 Liczba udzielonych porad w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Porady ogółem	6721	6652	6977
w tym mężczyźni	2910	2818	3083
kobiety	3811	3834	3894
Porady dla osób pow. 65 lat	3456	3277	3485
Porady dla dzieci	322	438	441

Źródło: Dokumentacja NZOZ w Czarnocinie

5. Szkolnictwo.

Tab. 11 Liczba uczniów, klas i nauczycieli w latach 2024-2029

Nazwa placówki	Rok szkolny 2021/2022			Rok szkolny 2022/2023			Rok szkolny 2023/2024		
	Liczba uczniów w	Liczba klas	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów	Liczba klas	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów	Liczba klas	Liczba nauczycieli
Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Cieszkowach (z oddziałami przedszkolnymi)	92	8	10	86	8	11	71	8	11
Zespół Szkolno Przedszkolny im. Batalionów Chłopskich w Czarnocinie	122	9	18	111	9	17	114	9	17
Szkoła Podstawowa im. Leona Wójcickiego w Sokolinie (z oddziałami	118	10	11	121	10	11	113	10	11

przedszkolnymi)									
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Źródło: Dokumentacja ze szkół z terenu Gminy Czarnocin.

Z powyższej tabeli wynika, że liczba uczniów na terenie gminy ma tendencję malejącą. Obecnie na terenie gminy funkcjonują Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej (z oddziałami przedszkolnymi) w Cieszkowach, Zespół Szkolno Przedszkolny im. Batalionów Chłopskich w Czarnocinie oraz Szkoła Podstawowa im. Leona Wójcickiego w Sokolinie (z oddziałami przedszkolnymi).

Tab.12 Dzieci uczęszczające do Oddziałów Przedszkolnych w 2023r.

Lp.	Nazwa Ośrodka	Liczba dzieci w wieku		
		3 lata	4 lata	5 lat
1.	Centrum Edukacji Przedszkolnej w Czarnocinie	11	11	7

2.	Oddział Przedszkolny w Czarnocinie	5	3	1
3.	Oddział Przedszkolny w SP w Sokolinie	5	3	12
4.	Oddział Przedszkolny w SP w Cieszkowach	3	5	7
Ogółem		24	22	27

Źródło: Dokumentacja ze szkół z terenu Gminy Czarnocin.

Tab. 13 Liczba godzin lekcyjnych przeznaczonych na prowadzenie kół zainteresowań w 2023 r.

Lp.	Nazwa placówki	Liczba godzin lekcyjnych / nazwa koła								
		taneczne	polonistyczne	regionalne	Informatyczne/ Internet	teatralne	muzyczne (chór)	plastyczno - techniczne	sportowe	biblioteczne
1.	Szkoła	-	2	1	2	2	-	-	1	2

	Podstawowa w Cieszkowach									
2.	Zespół Szkolno- Przedszkolny w Czarnocinie	2	1	-	3	-	2	-	2	2
3.	Szkoła Podstawowa w Sokolinie	2	2	2	-	2	2	-	2	-

Źródło: Dokumentacja ze szkół z terenu Gminy Czarnocin.

Tab. 14 Liczba uczniów niepełnosprawnych w szkołach

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów niepełnosprawnych						
		ogółem	Upośledzenie umysłowe w stopniu			słabowidzących	z niepełnosprawnością ruchową	z niepełnosprawnością sprzężoną
			lekkim	znacznym umiarkowanym	głębokim			
1.	Szkoła Podstawowa w Cieszkowach	2	1	-	-	-	-	1
2.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czarnocinie	2	1	-	-	-	1	0
3.	Szkoła Podstawowa w Sokolinie	7	4	-	-	-	1	1
4.	Centrum Edukacji Przedszkolnej w Czarnocinie	0	-	-	-	-	-	-

Źródło: Dokumentacja ze szkół z terenu Gminy Czarnocin.

Tab. 15 Liczba uczniów, którym przyznano pomoc materialną o charakterze socjalnym w roku 2023

Lp.	Nazwa szkoły	Rodzaj pomocy materialnej / liczba uczniów/			
		Stypendium szkolne		Zasiłek szkolny	
1.	Szkoła Podstawowa w Cieszkowach	1	Stypendium socjalne	-	-
2.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czarnocinie	0	Stypendium socjalne	-	-
3.	Szkoła Podstawowa Sokolina	4	Stypendium socjalne	-	-
Ogółem		5	-	-	-

Źródło: Dokumentacja Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie.

6. Kultura

Działalność kulturalna prowadzona jest przede wszystkim w szkołach podstawowych, świetlicach wiejskich, Gminnej Bibliotece Publicznej w Czarnocinie oraz Filii Bibliotecznej w Michałowicach.

Uczniowie uczestniczą w różnych konkursach dotyczących uzależnień, konkursach: plastycznych, wiedzy pożarniczej, tanecznych, przeglądach małych form teatralnych, w przeglądach muzycznych i wycieczkach krajobrazowych. Czynnie włączają się w życie kulturalne gminy Koła Gospodyń Wiejskich, wraz z mieszkańcami przygotowują potrawy regionalne, które potem są prezentowane i degustowane na gminnych uroczystościach. Przygotowują wieńce dożynkowe, które można podziwiać na gminnych dożynkach. Czynny udział w działalności kulturalnej biorą także uczestnicy Klub Senior + w Soboszowie.

Kulturową wizytówką gminy jest młodzież ze wszystkich szkół z terenu Gminy Czarnocin. Młodzież szkolna reprezentuje swoje szkoły i gminą na uroczystościach lokalnych, powiatowych, wojewódzkich, ogólnopolskich. Występują m.in. na Dożynkach Gminnych i Powiatowych, Piknikach tematycznych, Dniu Kobiet, Wojewódzkim Przeglądzie Małych Form Teatralnych, Konkursach recytatorskich oraz Przeglądzie Pieśni i Piosenki Patriotycznej. Uczniowie naszych szkół odnoszą liczne sukcesy, są laureatami konkursów reprezentując Gminę Czarnocin.

7. Sport

Na terenie gminy działa Ludowy Zespół Sportowy Czarnocin, które swoją działalnością obejmuje teren całej gminy. Drużyna LZS Czarnocin co roku uczestniczy w rozgrywkach klubowych Świętokrzyskiego Związku Piłki Nożnej w Kielcach w klasie B. W szkołach podstawowych odbywają się dodatkowe, pozalekcyjne zajęcia sportowe dla uczniów w ramach Szkolnego Klubu Sportowego.

W lipcu 2024 r. na boisku sportowym „Orlik” w Cieszkowach po raz pierwszy odbył się Turniej Dzikich Drużyn w piłce nożnej. W rozgrywkach udział wzięło 8 drużyn, które rozegrały mecze w dwóch grupach eliminacyjnych.

Grupa I: Wojownicy, Ojciec Chrzestny oraz Mroczni Rycerze;
Grupa II: Krokodylki, Dzikie Bązanty, LZS Czarnocin, Królewscy oraz DEKO Motylek – Będziaki. Zwycięzcami Turnieju zostali Wojownicy w grupie I oraz Krokodylki w grupie II.

8. Bezpieczeństwo publiczne.

Gmina Czarnocin podlega pod Komendę Powiatową Policji w Kazimierzy Wielkiej. Liczba przestępstw, na terenie Gminy przedstawiała się następująco:

Tab. 16 Przestępczość ogółem w latach 2021-2023

Ogółem przestępstwa	2021	2022	2023
na terenie Gminy Czarnocin	28	27	15

Źródło: Dokumentacja Komendy Powiatowej Policji w Kazimierzy Wielkiej

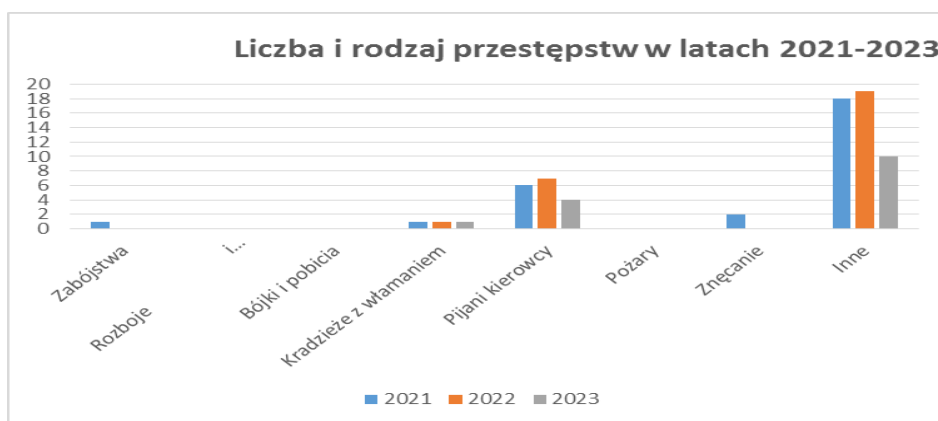
Analizując powyższą tabelę można stwierdzić, że przestępczość na terenie Gminy Czarnocin w latach 2021 – 2022 utrzymuje się na podobnym poziomie, zaś w roku 2023 odnotowuje się znaczny spadek popełniania czynów zabronionych.

Tab. 17 Liczba i rodzaj przestępstw w latach 2021-2023

Rok	Zabójstwa	Rozboje i wymuszenia	Bójki i pobicia	Kradzieże z włamaniem	Pijani kierowcy	Pożary	Znęcanie	Inne
2021	1	0	0	1	6	0	2	18
2022	0	0	0	1	7	0	0	19
2023	0	0	0	1	4	0	0	10

Źródło: Dokumentacja Komendy Powiatowej Policji w Kazimierzy Wielkiej

Wykres nr 6



Z przedstawionych wyżej danych wynika, że na terenie gminy występują głównie zdarzenia z udziałem pijanych kierowców, a także odnotowano przestępstwa związane z kradzieżami oraz inne drobne czyny karalne.

ROZDZIAŁ II.

Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej.

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do udzielenia pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnocinie są:

- ubóstwo,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba,
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność,
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego,
- alkoholizm,

Przy udzielaniu pomocy niezbędnym jest współudział klienta w rozwiązywaniu jego trudnej sytuacji. Mobilizuje to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy z biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów, z którymi nie potrafili sobie poradzić.

Niepełnosprawność i długotrwała choroba.

Mówiąc o osobach niepełnosprawnych, mamy na myśli osoby posiadające stopień niepełnosprawności orzeczonej przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Lekarza orzecznika przy ZUS i KRUS. Osoby niepełnosprawne to osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy

powoduje trwałe lub okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów. Niepełnosprawność uderza najbardziej w finansową i emocjonalną stronę rodziny. Rodzina w takiej sytuacji wymaga zwłaszcza nieinstytucjonalnych form pomocy, maksymalnie zindywidualizowanych i dostosowanych do jej potrzeb. To rodzina, niezależnie od charakteru dokonujących się zmian w życiu społecznym, z natury broni godności oraz podmiotowości prawnej swych członków.

Długotrwała choroba przynosi w następstwie często izolację społeczną, a także wpływa na zmiany w psychice chorych, zmniejsza szanse na znalezienie pracy, w tym ogranicza możliwość jednostki oraz jej rodziny w zakresie wydostania się z ich materialnego i społecznego położenia. Długotrwale chorzy stają się często klientami pomocy społecznej, co dla wielu jest jeszcze jednym szczeblem degradacji intelektualnej i społecznej.

Tab. 18. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2021-2023 r.

Rok	2021	2022	2023
Liczba osób	13	12	11

Źródło: Dokumentacja Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie.

Tab. 19. Świadczenia przyznane przez GOPS w latach 2021 - 2023

Wyszczególnienie	Rok	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich, liczbę oraz źródło finansowania/	2021	92	79	174
	2022	96	62	142
	2023	74	52	133
W tym:				
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych /bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę/	2021	0	0	0
	2022	0	0	0
	2023	0	0	0
zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę/	2021	92	79	174
	2022	96	62	142
	2023	74	52	133

Źródło: Dokumentacja Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie.

Powyższa tabela przedstawia jak w latach 2021-2023 przedstawia liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przyznanych w ramach zadań własnych.

Ubóstwo

Czynnikiem decydującym o statusie społecznym, w tym o sytuacji materialnej jednostki i jej rodziny jest miejsce zajmowane na rynku pracy.

Ubóstwem zagrożone są przede wszystkim osoby wykluczone z rynku pracy na skutek bezrobocia. Bardziej niż przeciętnie narażeni na ubóstwo są członkowie gospodarstw domowych powiązanych z rolnictwem. Ogólnie można stwierdzić, że na syndrom głębokiego ubóstwa w Polsce składa się bezrobocie połączone z niskim poziomem wykształcenia, z wielodzietnością oraz faktem zamieszkania w małych środowiskach miejskich oraz na wsi, szczególnie w obszarach dotkniętych bezrobociem strukturalnym.

Tab. 20 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2021-2023

Rok	2021	2022	2023
Liczba rodzin	56	79	69

Źródło: Dokumentacja Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie

Bezrobocie

Bezrobocie to na terenie Gminy Czarnocin problem dosyć powszechny. Utrata pracy - przejście na zasiłek, z kolei jego utrata i potrzeba korzystania z pomocy społecznej prowadzi do ubóstwa ze wszystkimi jego konsekwencjami. Bezrobocie burzy klimat życia rodzinnego. Wpływa destrukcyjnie na pełnienie przez rodzinę jej podstawowych funkcji, na realizację określonych zamierzeń,

zadań i planów życiowych. Najbardziej bolesnym aspektem bezrobocia jest zagrożenie bezpiecznej egzystencji własnej rodziny. Brak pracy ma nie tylko negatywny wpływ na ekonomiczną funkcję rodziny, ale też na sferę psychiki. Powoduje jej szybką degradację, potęguje biedę i rozszerza sferę ubóstwa.

Trudna sytuacja finansowa gospodarstw domowych dotkniętych bezrobociem wymusza także ograniczanie wydatków związanych z kształceniem dzieci.

Bezrobocie naraża rodzinę na szereg niedogodności, niewłaściwe kształtowanie osobowości jej członków. Praca zawodowa wyznacza, bowiem postawy i zachowania dzieci, system stosowanych przez nie ocen, kontakty ze środowiskiem rówieśniczym, uznawane przez nie wartości czy preferowane cele. Dążenie dzieci i młodzieży są silnie związane z pozycją zawodową rodziców. Zmiany w statusie zawodowym choćby jednego z rodziców nie pozostają, więc bez wpływu na dokonywaną przez młodych ludzi ocenę rzeczywistości oraz ich własnej pozycji.

Bezrobocie jest często w rodzinie czynnikiem konfliktogennym i nasilającym patologie społeczne takie jak nadużywanie alkoholu, zdobywanie środków pieniężnych nielegalnymi sposobami np. kradzież itp.

Bezrobocie szczególnie dotkliwie odczuwane jest przez młodych mieszkańców. Staje się barierą do zmiany miejsca zamieszkania, dalszego kształcenia i korzystania z różnych dóbr kultury, które dostępne są jedynie na terenie miast. Bezrobocie na terenie gminy w latach 2021-2023 kształtowało się w następujący sposób:

Tab. 21 Liczba osób bezrobotnych w latach 2021-2023

Rok	Liczba bezrobotnych		Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	Z prawem do zasiłku	W wyniku „mobilnym” 18-50 lata	Pozostający bez pracy > 12 miesięcy
	ogółem	kobiety				
2021	109	54	8	4	106	81
2022	105	56	1	10	88	53
2023	99	48	3	7	83	51

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Kazimierzy Wielkiej

Jak wynika z powyższego zestawienia na przełomie 2021/2023 bezrobocie stopniowo spada. Faktyczne bezrobocie jest na terenie gminy występuje bowiem bezrobocie ukryte, charakterystyczne dla gmin rolniczych.

Tab.22 Liczba osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu bezrobocia w latach 2021-2023

Rok	2021	2022	2023
Ilość osób	17	4	17

Źródło: Dokumentacja Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie

Alkoholizm

Alkoholizm to choroba psychosomatyczna, która nie pozwala człowiekowi uwolnić się od alkoholu. Alkoholizm powstaje poprzez nałożenie się na siebie trzech czynników tj. podatności biologicznej oraz warunków psychologicznych i społecznych. Wśród motywów skłaniających do picia można wyróżnić trzy najczęściej spotykane grupy:

- ucieczkowe – w celu zapomnienia o kłopotach, zredukowaniu napięcia, poprawy nastroju,
- społeczne – picie dla towarzystwa, z uprzejmości,
- w poszukiwaniu przyjemności – np. dla smaku alkoholu,

Rodzina z problemem alkoholowym, to rodzina, której codzienne życie zaburza destrukcyjne postępowanie osoby uzależnionej. Wśród członków tej rodziny często obserwuje się zaburzenia emocjonalne oraz pogorszenie się stanu zdrowia, będące skutkiem ciągłego napięcia i przeciążenia emocjonalnego. W rodzinach tych następuje rozpad systemu więzi i poczucia bezpieczeństwa, a w odczuciach osób dominuje strach, gniew, smutek, wstyd i upokorzenie. Alkoholizm jednego lub obojga rodziców wpływa destrukcyjnie na prawidłowe funkcjonowanie rodziny - naturalnego środowiska wychowawczego dziecka. Rodzina staje przez to niewydolna wychowawczo, cechuje ją zaburzona struktura wewnętrzna, rozkład pożycia małżeńskiego, częste zmiany partnerów. Rodziny z problemem alkoholowym są często rodzinami ubogimi, nie są w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych dziecka.

Dzieci w tych rodzinach tracą naturalną barierę opiekuńczą jaką jest rodzina. Dziecko żyjące w takich warunkach narażone jest na przeżywanie traumatycznych doświadczeń, które powodują zaburzenia jego rozwoju. Zaburzenia te mogą objawiać zachowaniami agresywnymi, nadpobudliwością, unikaniem bliskich kontaktów z dorosłymi i rówieśnikami, trudnościami w podporządkowaniu się normom społecznie uznawanym oraz problemami szkolnymi. Trwałym i pozytywnym zmianom w funkcjonowaniu dziecka sprzyja systemowe oddziaływanie na jego środowisko życia.

Tab. 23 Liczba osób wezwanych na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021-2023

Rok	Liczba osób ogółem wobec, których prowadzone było postępowanie o uzależnienie od alkoholu	Liczba osób skierowanych do sądu w celu podjęcia przymusowego leczenia	Liczba osób ogółem wspólnie zamieszkujących z osobą uzależnioną
2021	8	2	38
2022	12	4	42
2023	14	2	48

Źródło: Dokumentacja Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnocinie

Z danych z powyższej tabeli wynika, że w liczba osób wobec, których GKRPA prowadziła postępowanie pozostaje na podobnym poziomie.

Rozdział III

1. Podstawowe założenia strategii na lata 2024-2029.

Większość problemów, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy uznawana jest za problemy społeczne, będące konsekwencjami zakłóceń organizacji życia zbiorowego. Ich przykładem jest głównie bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, niepełnosprawność itp. Problemy te nie występują w izolacji od siebie, zachodzi pomiędzy nimi często związek przyczynowo - skutkowy np.: bezrobocie powoduje nie tylko utratę środków utrzymania, ale również pogłębienie i nawarstwienie innych problemów, takich jak: bezradność, izolacja społeczna, uzależnienia (często powodujące utratę pracy).

Powyższe problemy będą się pojawiać lub pogłębiać na skutek braku zabezpieczenia finansowego. Gwarantem prawidłowego funkcjonowania człowieka jest bowiem zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych takich jak: żywność, odzież, zabezpieczenie socjalne. Brak dostatecznych środków finansowych powoduje, że większość osób zgłasza się o wsparcie do pomocy społecznej. Konieczne jest, aby w szczególnie trudnym dla osoby lub rodziny okresie udzielona pomoc pozwoliła na faktyczne zaspokojenie elementarnych potrzeb bytowych. W przypadku brak możliwości radzenia sobie z czynnościami domowymi lub z samoobsługą w celu jak najdłuższego zatrzymania osób w środowisku, zapewnienie pomocy usługowej. Ciężar tej pomocy musi przejść gmina, której sytuacja będzie tym trudniejsza, że dochodzą nowe zadania, dotychczas finansowane przez budżet państwa, a obecnie przekazane do finansowania gminie. Z tego też względu należy poszukiwać dodatkowych środków np.: unijnych oraz wspieranie gminy przez wszystkie podmioty,

w tym organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Obok form pomocy o charakterze finansowym, rzeczowym lub usługowym, konieczne jest rozwijanie form pozamaterialnych w postaci np.: poradnictwa, wsparcia psychologicznego lub prawnego, aktywizację społeczną, rozwój samopomocy.

Celem tych wszystkich działań ma być zapobieganie marginalizacji doprowadzenie do usamodzielnienia osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych oraz wyposażenie ich w narzędzia umożliwiające samodzielne radzenie sobie z pojawiającymi się problemami i potrzebami. Pełne usamodzielnienie mogłoby być możliwe przez zapewnienie bezrobotnym zatrudnienia w różnych formach np.: zatrudnienie socjalne, roboty publiczne, prace interwencyjne itp. bądź podjęcie stałego zatrudnienia. Konieczne jest tu wyrównywanie szans różnych grup społecznych, w tym osób niepełnosprawnych, kobiet, ludzi młodych i długotrwale bezrobotnych. Nie bez znaczenia pozostaje w tym zakresie rozwój edukacji ustawicznej, dostosowanie jej do potrzeb rynku pracy oraz istniejących problemów.

Problemy społeczne mają wielowymiarowy charakter i ich rozwiązanie wymaga zintegrowanej współpracy, angażującej sferę społeczną, bowiem w naszej gminie występują słabe więzi między mieszkańcami oraz nieliczne przejawy wzajemnej pomocy i wspólnych działań. Dlatego też wskazane jest stworzenie zintegrowanego systemu pomocy skierowanego do całej rodziny, a nie poszczególnych jej członków. Należy doprowadzić do wypracowania wspólnych programów i współdziałania wszystkich podmiotów powołanych w celu rozwiązywania społecznych problemów (przedstawiciele władzy lokalnej, pomocy społecznej, oświaty, kultury, zdrowia, organizacje pozarządowe, kościelne itp.). Przedstawiciele w/w instytucji i organizacji muszą prowadzić nie tylko wspólne działania w celu rozwiązywania lub łagodzenia istniejących problemów,

ale też przeciwdziałać ich powstawaniu. Podejmowane wspólnie zadania winny mieć również na celu przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu osób i grup oraz włączanie w życie społeczne środowisk już wykluczonych. Podmioty realizujące powyższe zadania muszą zwiększać efektywność swoich działań, w szczególności poprzez podnoszenie kwalifikacji ich przedstawicieli oraz wprowadzanie nowych form pracy. Niezbędne jest także uzupełnienie brakujących elementów infrastruktury socjalnej, bez której niemożliwa będzie realizacja założonych celów.

Przygotowywane programy profilaktyczne i naprawcze oraz ich realizacja muszą być poddawane społecznej ocenie i w razie konieczności aktualizowane i dostosowywane do aktualnych potrzeb i sytuacji.

2. Dokumenty strategiczne istotne dla rozwoju gminy.

1. Narodowa Strategia Spójności,
2. Narodowa Strategia Integracji Społecznej,
3. Strategia Rozwoju Kraju,
4. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego,
5. Strategia Rozwoju Powiatu Kazimierskiego,
6. Strategia Rozwoju Gminy Czarnocin 2015-2024,
7. Program Rewitalizacji Gminy Czarnocin na lata 2024 -2030.

Rozdział IV

Analiza SWOT.

Wyniki analizy SWOT znajdują się w poniższej tabeli

Mocne strony	Słabe Strony
- zidentyfikowanie grupy osób podatnych, zagrożonych i wykluczonych społecznie - zasoby kadr wyspecjalizowanych w świadczeniu pomocy społecznej - potencjał instytucjonalny- kadrowy pozwalający na prowadzenie reintegracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych społecznie - dobra koordynacja działalności wielu podmiotów wokół projektów reintegracji zawodowej - pomoc społeczna zapewniająca podstawową opiekę nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, przewlekle chorymi i z zaburzeniami psychicznymi - zasoby kadrowe wyspecjalizowane w pisaniu programów o pozyskiwanie środków z UE, - nieskażone środowisko - wodociągi - wielofunkcyjne boisko „Orlik” w	- niewystarczająca aktywność społeczna, zbyt małe zaangażowanie lokalnej społeczności, - niewystarczająca ilość szkoleń dotyczących tworzenia projektów - niewystarczająca współpraca pomiędzy instytucjami - bierna postawa społeczeństwa, - bezrobocie, - niedostateczne rozwinięte usługi opiekuńcze - zła sytuacja socjalno - bytowa niektórych gospodarstw domowych na skutek bezrobocia - brak zakładów pracy dających możliwość zatrudnienia mieszkańcom gminy; - znikoma ilość nowo powstałych firm i przedsiębiorstw;

Cieszkowach - dobrze wyposażone świetlice wiejskie - hale sportowe przy gminnych szkołach podstawowych w Czarnocinie i Cieszkowach na potrzeby szkół i całej Gminy - odpowiednia promocja walorów Gminy - dobrze rozwinięta infrastruktura drogowa	
Szanse	Zagrożenia
- wspólna polityka rolna, - korzystanie z funduszy UE, - korzystanie z dopłat do produkcji i modernizacji gospodarstw, - coraz większy odsetek mieszkańców z wyższym wykształceniem, - możliwość tworzenia małych firm na terenie gminy przez dobrze rozwiniętą infrastrukturę drogową - poprawa koniunktury w kraju i warunków życia ludności - zwiększenie aktywności osób starszych poprzez funkcjonowanie Klubu Senior+	- brak dostatecznego zabezpieczenia i pomocy osobom starszym i samotnym, - zagrożenie młodzieży i dorosłych uzależnieniem od alkoholu, - bezstresowe wychowanie dzieci, - emigracja młodzieży, - starzenie się populacji, - brak nowych miejsc pracy w gminie i na terenie powiatu, - spadek wartości pomocy unijnej w związku z obniżeniem wartości złotówki, - coraz wyższe koszty kształcenia

- dobrze wyposażone placówki oświatowe, - instytucja pełniąca funkcję centrum kultury	- młodzieży, przy coraz wyższych kosztach utrzymania gospodarstwa domowego; - niedostateczny dostęp do atrakcyjnej rozrywki (sposobów spędzania wolnego czasu) - nierównomiernie rozwinięta sieć ośrodków wsparcia i środowiskowych domów samopomocy na terenie powiatu;
--	---

Przeprowadzona analiza SWOT pozwoliła na :

- identyfikację i analizę szans i zagrożeń,
- identyfikację mocnych i słabych stron,

Podsumowując :

Głównym atutem gminy są jej walory przyrodnicze, nieskażone środowisko. Ponadto, istnienie podstawowej infrastruktury umożliwiającej prowadzenie profilaktyki i promocji zdrowia w systemie szkolnym i środowisku rodzinnym oraz rozwinięta współpraca między szkołą a rodziną w rozwiązywaniu problemów wychowawczych dzieci i młodzieży.

Słabymi stronami gminy w sferze społecznej są zbyt małe zaangażowanie społeczności lokalnej i bezrobocie mieszkańców. Istotną szansą rozwojową gminy Czarnocin jest dalsze pozyskiwanie środków zewnętrznych tj. korzystanie z funduszy UE na rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, modernizację istniejących gospodarstw rolnych w kierunku produkcji ekologicznej żywności

wykorzystując nieskażone środowisko naturalne oraz pozyskanie środków na funkcjonowanie i utrzymanie klubu seniora.

Głównymi zagrożeniami jest pauperyzacja społeczeństwa, brak miejsc pracy w gminie i powiecie, co powoduje emigrację młodzieży, starzenie się populacji oraz brak dostatecznego zabezpieczenia pomocy osobom starszym, samotnym- brak usług opiekuńczych.

Analiza problemów i celów poprzedzona diagnozą i analizą SWOT pozwoliła na identyfikację najważniejszych problemów społecznych.

Najważniejsze problemy społeczne to:

- niska dochodowość mieszkańców, a w szczególności rolników,
- bierna postawa mieszkańców,
- mała integracja i brak miejsc spędzania wolnego czasu wśród młodzieży
- bezrobocie, pasywność osób bezrobotnych,
- niedostateczna edukacja,
- nadmierne spożycie alkoholu wśród mieszkańców,

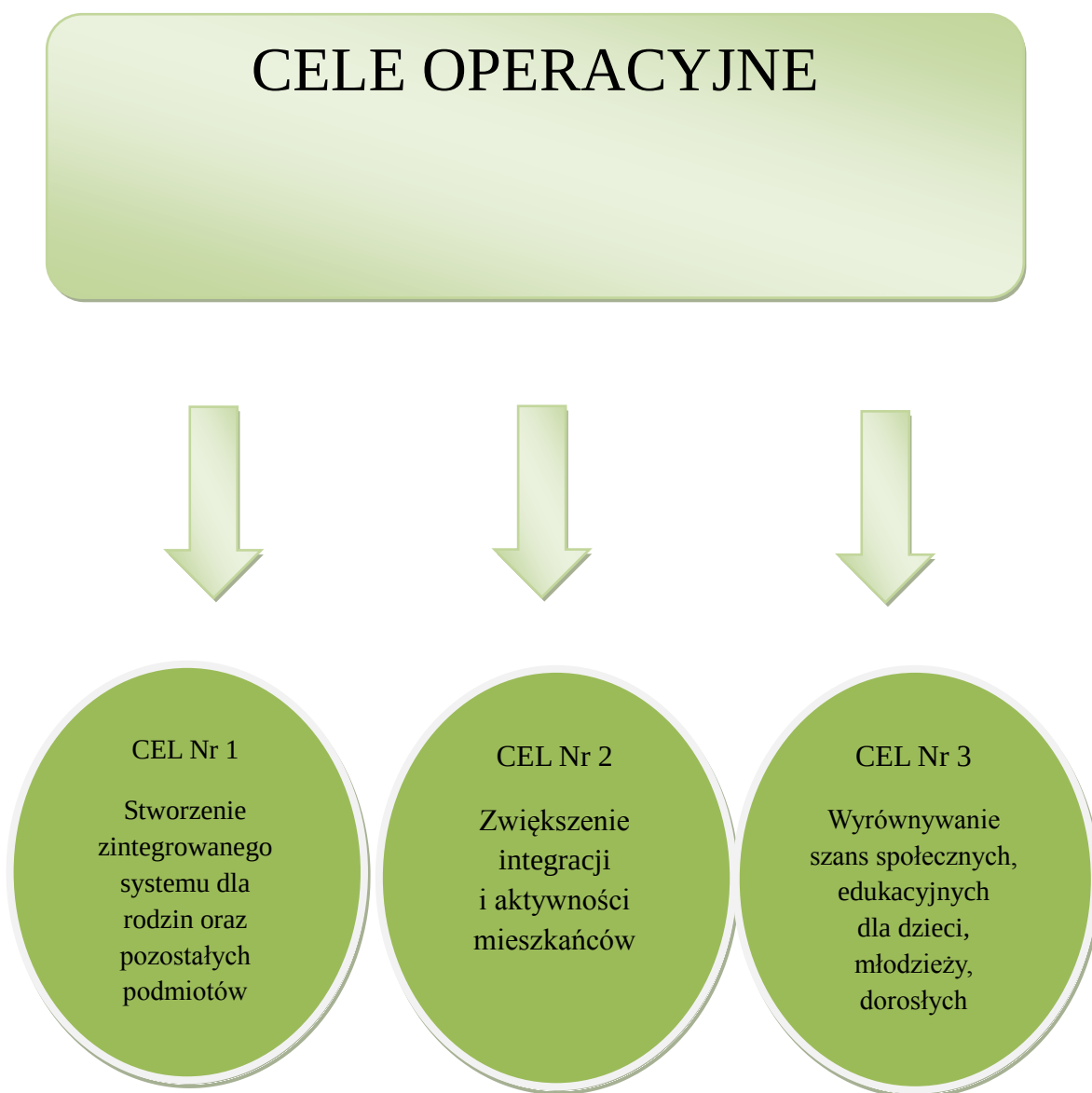
Wizja gminy

Wizja to obraz fragmentu rzeczywistości utworzona przez twórczą wyobraźnię. Ustalona spójna wizja swojej gminy stanowi czynnik jednoczący społeczność lokalną, która będzie podejmowała wysiłki w celu realizacji wspólnego dobra.

Na podstawie analizy SWOT oraz konsultacji społecznych sformułowana została następująca wizja gminy :

Gmina przyjazna mieszkańcom, wrażliwa na problemy społeczne, aktywna, z minimalnym bezrobociem, efektywnie wykorzystująca środki unijne.

Przeprowadzona diagnoza i analiza SWOT oraz analiza problemów pozwoliły na ustalenie celów operacyjnych i szczegółowych.



CELE SZCZEGÓŁOWE

CELU OPERACYJNEGO NR 1

Lp.	Zadania realizacyjne	Realizator	Odpowiedzialny	Źródło finansowania
1.	Stworzenie zintegrowanego systemu dla rodziny oraz pozostałych podmiotów			
1.1	Działania profilaktyczno-informacyjne o istniejących zagrożeniach w społeczeństwie			
1.1.1	Przeprowadzenie akcji profilaktycznej wśród młodzieży szkolnej dotyczącej współczesnych uzależnień	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Zespół Interdyscyplinarny	Przewodniczący GKRPA Przewodniczący Zespołu	Budżet Gminy
1.1.2	Prowadzenie działań informacyjnych wśród społeczeństwa gminy	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Zespół Interdyscyplinarny	Przewodniczący GKRPA Przewodniczący Zespołu	Budżet Gminy
1.2	Wspieranie rodzin/ osób w sytuacjach kryzysowych i losowych			

1.2.1	Zbiórki dla osób poszkodowanych w wyniku zdarzeń losowych	Władze Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Rada Gminy, Szkoly,	Wójt Gminy Przewodniczący GKRPA Przewodniczący RG Dyrektorzy szkół Sołtysi	Darowizny
1.2.2	Pomoc finansowa lub w naturze do indywidualnych potrzeb osób i rodzin	Władze Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ,	Wójt Gminy Kierownik GOPS	Budżet Gminy
1.3	Kontynuacja działalności punktu konsultacyjno – informacyjnego			
1.3.1	Ułatwienie dostępu do korzystania z porad psychologicznych , prawnych oraz wsparcie funkcjonariusza policji dla osób doznających przemocy w domowej.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Przewodniczący GKRPA, Kierownik GOPS	Budżet Gminy
1.4.	Zapewnienie opieki osobom starszym niepełnosprawnym, samotnym			
1.4.1	Pomoc w formie usług opiekuńczych, a w razie konieczności zaspokojenia całodobowej opieki umieszczenie w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub w domu pomocy społecznej	Władze Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Wójt Gminy Kierownik GOPS	Program Integracji Społecznej, Budżet Gminy

CELE SZCZEGÓŁOWE

CELU OPERACYJNEGO NR 2

Lp.	Zadania realizacyjne	Realizator	Odpowiedzialny	Źródło finansowania
2.	Zwiększenie integracji i aktywności mieszkańców			
2.1	Wspieranie działań integracyjnych poprzez wykorzystywanie różnych form aktywności mieszkańców gminy			
2.1.1	Zorganizowanie cyklu szkoleń mających na celu promocję profilaktyki zdrowotnej w ramach pikniku rodzinnego /festynów, konkursów /	Gmina	Władze Gminy	Program Integracji Społecznej, budżet gminy
2.1.2	Organizacja rozgrywek Ligowych w piłkę nożną	LZS Czarnocin	Gminny Zarząd	Budżet Gminy Środki Unijne Starostwo
2.1.3.	Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży	Szkoły	Dyrektorzy Szkół	Program Integracji Społecznej, Ministerstwo Sportu, Budżet Gminy Budżet starostwa
2.1.4.	Zorganizowanie akcji „Sprzątanie świata”	Szkoły, Świetlice,	Dyrektorzy szkół, Świetlicowi	Ministerstwo Ochrony Środowiska, Urząd Gminy

2.1.5	Zorganizowanie wypoczynku letniego oraz zimowiska	GOPS Szkoly Wójt Gminy Stowarzyszenia	GOPS Szkoly	Stowarzyszenia Urząd Gminy

CELE SZCZEGÓŁOWE

CELU OPERACYJNEGO NR 3

Lp.	Zadania realizacyjne	Realizator	Odpowiedzialny	Źródło finansowania
3.	Wyrównywanie szans społecznych i edukacyjnych mieszkańców gminy			
3.1	Organizacja specjalistycznych kursów/ warsztatów doszkalcających dla mieszkańców gminy			
3.1.1	Organizowanie cyklu szkoleń edukacyjnych	GOPS	Zespół wdrażający	Budżet Gminy

	Organizacja turniejów sportowych	LZS Czarnocin Szkoly Wójt Gminy	Władze klubu, Kierownicy Świetlic, Dyrektorzy szkół,	Program Integracji Społecznej
3.3.2	Pomoc istniejącym zespołom sportowym, folklorystycznym i tanecznym	LZS Czarnocin Gmina	Władze klubu Władze gminy	Program Integracji Społecznej Budżet Gminy
3.4	Wspieranie działań kulturalnych, edukacyjnych i sportowych w ramach zagospodarowania wolnego czasu	LZS Czarnocin Świetlice, Szkoly, Biblioteka,	Władze klubu, Kierownicy świetlic, Nauczyciele, Kier. Biblioteki,	Program Integracji Społecznej, Ministerstwo Sportu, Budżet Gminy Urząd Marszałkowski,
3.4.1	Wyjazdy do kina i teatru	Szkoly Urząd Gminy	Nauczyciele, Władze Gminy	Budżet Gminy
3.4.2	Wyjazdy na wycieczki krajoznawcze, zwiedzanie rezerwatów przyrody	Szkoly	Nauczyciele	Ministerstwo Edukacji Narodowej , Program Integracji Społecznej,
3.4.3	Wyjazdy na obozy sportowe	LKS „Nidzica”	Władze klubu	Program Integracji Społecznej,
3.5.	Organizacja czasu wolnego dzieci	Świetlice, Szkoly, LZS Czarnocin GOPS	Kierownicy świetlic, nauczyciele, Władze klubu,	Program Integracji Społecznej, Ministerstwo Edukacji Narodowej , Budżet Gminy

3.5.1	Organizacja turniejów szachowych, turniejów tenisa stołowego, ognisk	Świetlice, Szkoly, Urząd Gminy,	Świetlicowi, Nauczyciele, Pracownicy UG	Program Integracji Społecznej, Ministerstwo Edukacji Narodowej Budżet Gminy
-------	--	---	---	---

Monitoring Strategii

Strategia Rozwiązywania problemów Społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2029 w zakresie problematyki społecznej. Długofalowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i uwzględniania ich w strategii. Skuteczna realizacja ustalonych zadań będzie możliwa poprzez opracowanie, wdrażanie i monitorowanie budowanych w oparciu strategię szczegółowych programów operacyjnych. Efektem będzie znaczący wzrost poziomu życia obywateli oraz integracja lokalnej społeczności.

Monitoring pozwoli określić, czy strategia jest wdrażana zgodnie z przyjętymi założeniami i wskazuje, czy istnieje potrzeba wprowadzenia odpowiednich korekt, aby osiągnąć zakładane efekty. W praktyce system monitoringu będzie polegał na systematycznym zbieraniu, gromadzeniu i przetwarzaniu danych dotyczących stopnia realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przy wykorzystaniu wskaźników monitoringowych, które pozwalają zmierzyć zmiany i porównać osiągnięte rezultaty z tymi, które zakładaliśmy.

Monitorowanie Strategii powinno odbywać się na różnych poziomach strategii, tj. w kontekście zaplanowanych celów, działań, budżetu oraz rezultatów.

W celu stworzenia całościowego obrazu realizowanych działań na rzecz poprawy sytuacji w gminie niezbędne jest tworzenie, przekazywanie i analizowanie corocznie poniższych sprawozdań:

1) Oceny zasobów pomocy społecznej;

- 2) Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- 3) Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom;
- 4) Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej;
- 5) Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny;
- 6) Sprawozdanie ze współpracy Gminy Czarnocin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

W latach obowiązywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do końca kwietnia każdego roku za rok poprzedzający każda jednostka, która współuczestniczy (jest odpowiedzialna lub jest partnerem) w realizacji celów sporządzi sprawozdania z realizacji wyżej wymienionych programów i projektów (dotyczących problemów społecznych) oraz osiągniętych rezultatów. Sprawozdania przekazywane będą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie jako do jednostki koordynującej, który po analizie przygotuje i przedstawi raport z realizacji Strategii Radzie Gminy. Corocznie sporządzany będzie skrócony raport z realizacji Strategii (na podstawie oceny wskaźników realizacji Strategii w ramach poszczególnych działań).

Sprawozdania ze stopnia realizacji poszczególnych programów i projektów służyć będą bieżącemu monitoringowi realizacji Strategii oraz będą pomocne przy przeprowadzaniu ewaluacji Strategii, a także ewentualnej aktualizacji jej celów i kierunków działań.

Ewaluacja stanowi istotne narzędzie w diagnozowaniu problemów i potrzeb społecznych, wymagających większych nakładów w kontekście osiągania założonych celów strategicznych. To źródło wiedzy niezbędnej do formułowania pogłębionych ocen wdrażania strategii. W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ewaluacja powinna być traktowana jako element horyzontalny – występujący we wszystkich częściach strategii.

Ewaluacja ilościowa przeprowadzana będzie na podstawie analizy danych liczbowych pochodzących ze sprawozdań podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii.

Analiza ta określi poziom realizacji poszczególnych zadań.

Ewaluacja jakościowa polegała będzie na ocenie:

- efektywności wdrażania Strategii (czy nakłady czasowe, ludzkie i finansowe zaangażowane w realizację działań są adekwatne do otrzymanych efektów?);
- skuteczności (czy kierunki działań i realizowane w ich ramach zadania w zamierzony

spół sposób prowadzą do osiągnięcia celów? Czy realizowane działania w sposób optymalny

realizują cele Strategii?);

- trafności (czy realizowane cele i kierunki działań Strategii są odpowiedzią na aktualne potrzeby mieszkańców Gminy).

Analiza jakościowa pozwoli na ocenę skuteczności strategii w zakresie stosowanych form, funkcjonalności opracowanych procedur oraz ilości i jakości posiadanych zasobów, w tym finansowych.

Źródłem danych, które posłużą do ewaluacji mogą być dane statystyczne, sprawozdania z monitoringu, dane z badań społeczności lokalnej i inne.

Strategia będzie podlegała corocznej ewaluacji. Ewaluacja pozwoli na ocenę skuteczności dokumentu w zakresie stosowanych form, funkcjonalności opracowanych procedur, a także ilości i jakości posiadanych zasobów, w tym również finansowych.

Zaleca się także aktualizację Strategii nie rzadziej niż raz na rok, chyba że wyniki ewaluacji lub czynniki zewnętrzne wskazują na konieczność zmiany celów bądź zadań i programów pomocowych w trybie natychmiastowym. Aktualizacja Strategii powinna obejmować procedurę wprowadzenia zmian do dokumentu oraz niezbędne czynności, formularze oraz schemat działania związany ze zgłaszaniem, analizowaniem i wprowadzeniem korekt. Roczne raporty monitoringowe zawierające wnioski, sugestie i rekomendacje, pozwolą na ocenę skuteczności wdrażanej Strategii oraz dostarczą informacji co do konieczności podejmowania ewentualnych korekt lub aktualizacji strategii. Korekta działań strategicznych może wynikać ze zmian uregulowań prawnych, społecznych, ekonomicznych bądź pojawienia się nowych możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Strategia powinna być aktualizowana po uprzednio przeprowadzonej ewaluacji, na podstawie zawartych w niej

wniosków i rekomendacji. Koordynatorem w zarządzaniu strategią jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Źródła finansowania

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, a także brak stałych, długookresowych źródeł finansowania.

Należy założyć, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czarnocin na lata 2024- 2029 będą m.in.: budżet gminy, dotacje z budżetu państwa oraz środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, unijnych, programów celowych.

Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji. Każdy podmiot z terenu gminy będący realizatorem zadań w ramach strategii planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Ramy finansowe realizacji Strategii są jednak uzależnione od możliwości finansowych gminy oraz wielu zmiennych, jak sytuacja społeczna i gospodarcza, kondycja finansów publicznych, zmiany na rynku pracy, zmiany w programie „Rodzina 500 plus”, zmiany w zakresie dostępu do konkretnych świadczeń itp.

Planowane wydatki definiowane będą corocznie w uchwale budżetowej.

Jedną z podstaw do ich określenia będzie ocena zasobów pomocy społecznej (art. 16 a ustawy o pomocy społecznej).

Dostępne Fundusze unijne:

Fundusz EFS+, którego budżet na lata 2021–2027 wyniesie 142,7 mld euro, nadal **wspiera unijną politykę społeczną oraz w dziedzinie zatrudnienia, edukacji i rozwoju umiejętności, a także reformy strukturalne w tych obszarach**. Fundusz jest również jednym z fundamentów odbudowy społeczno-gospodarczej Unii po pandemii koronawirusa. Pandemia spowodowała odwrócenie tendencji wzrostowych w zakresie udziału w rynku pracy, naraziła systemy edukacyjne i zdrowotne na szereg wyzwań oraz zwiększyła nierówności. EFS+ jest jednym z

kluczowych instrumentów Unii, które pomogą krajom UE stawić czoła tym wyzwaniom.

W ramach polityki spójności EFS+ będzie również kontynuował swoją misję wspierania spójności gospodarczej, terytorialnej i społecznej w UE – zmniejszając dysproporcje między państwami członkowskimi i regionami.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021 – 2027 (PROW 2021-2027) został opracowywany na podstawie przepisów Unii Europejskiej. PROW 2021 – 2027 to program, który premiuje małe i średnie gospodarstwa, a także młodych rolników. Działania, jakie można podjąć w ramach PROW 2021-2027 są bardzo różnorodne, Dostępne obszary to rozwój gospodarstw, wzmacnianie przedsiębiorczości, rozwój terytorialny, transfer wiedzy i innowacji, systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych, ochrona ekosystemów i efektywne gospodarowanie zasobami naturalnymi, zarządzanie ryzykiem.

Program Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 jest ważnym narzędziem, które w perspektywie 2021-2027, pozwoli na realizację znaczących przedsięwzięć, przyczyniających się do rozwoju Województwa Świętokrzyskiego.

1. Całkowita kwota przeznaczona na realizację programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, to ponad **1,45 mld euro**. Składa się na nią blisko **1,05 mld euro** pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz **405 mln euro** z Europejskiego Funduszu Społecznego +.
2. Środki unijne wdrażane w latach 2021-2027 w ramach programu regionalnego, skierowane są przede wszystkim na rozwój innowacji, infrastruktury B+R i przedsiębiorczości, a także na poprawę jakości powietrza, efektywność energetyczną, OZE, gospodarkę wodno-ściekową, inwestycje drogowe i infrastrukturę w transporcie. Wspierany jest również rozwój infrastruktury edukacyjnej, społecznej, zdrowotnej oraz infrastruktury w kulturze i turystyce. Ponadto dofinansowanie mogą uzyskać działania zdrowotne, społeczne, edukacyjne oraz wsparcie rynku pracy.

Uzasadnienie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem, którego opracowanie jest ustawowym obowiązkiem każdej jednostki samorządu terytorialnego wynikającego z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (tekst jednolity- Dz. U. 2024.1238).

Artykuł 17 ust. 1, pkt 1 w/w Ustawy brzmi następująco: „Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup poszczególnego ryzyka”.

Prawidłowe rozwiązywanie problemów społecznych wymaga współpracy i współdziałania pomiędzy władzami lokalnymi i poszczególnymi grupami społecznymi. Opracowanie wspólnych założeń i realizowanie kolejnych punktów strategii pomoże nam niwelować różnice pomiędzy grupami społecznymi, a także wspierać lokalną społeczność w przezwyciężaniu dotyczących ją problemów. Strategia ta została opracowana z uwagi na zdezaktualizowanie się zadań i danych w realizowanej do 2023 r. Strategii.

Strategia ta jest podstawą do tworzenia i realizacji programów unijnych wspieranych środkami funduszy Unii Europejskiej.